

Становище на проф. д.н.к. Иван Еленков, относно научните трудове, академичните дейности и отговорности на гл. ас. д-р Ясен Бориславов, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по научна специалност Журналистика, професионално направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“ (Журналистика – История на българската журналистика)

На организираното учредително заседание на научното жури приех постъпилото предложение и бях избран единодушно от неговите членове да изразя становище върху научните изследвания и академичните прояви на гл. ас. д-р Ясен Бориславов. Нямам съавторски публикации с кандидата, участия в общи изследователски проекти, нито пък сътрудничество по каквито и да било други съвместни начинания.

Конкурсът е обявен публично според стандартната процедура и той е единствен участник в него. Приложената документация е пълна и изрядна съгласно предявяваните към такива случаи нормативни изисквания.

Академичната му биография проследява във възходяща линия завършено през 1990 г. висше образование с магистърска степен по журналистика в едноименния факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и през 1994 г. второ висше образование по история с магистърска степен в Исторически факултет на същото учебно заведение. През 2006 г. защитава успешно дисертационен труд, придобивайки научната и образователна степен „доктор“.

През 2013 г. Бориславов постъпва на работа в Софийския университет, катедра „История и теория на журналистиката“, като преподавател по история на българската журналистика. От тогава до днес разработените от него учебни програми, четенията му, водените семинари и лекционни курсове, се отличават по замисъл, съдържание и непосредствено изпълнение с високи научни достойнства, методическа издържаност, постигнати преподавателски резултати и убедително потвърждават развитието на академичната му кариера.

В конкурса той встъпва с две монографични изследвания, две студии и четири статии, открояващи ярко едно плодотворно научно дело. Тези публикации покриват важни, непроучени, изследователски пространства из историята на българската журналистика, имат широк прием в научната колегия и висока честота на позовавания.

Още в дисертационния си труд, Бориславов очертава новаторското изследователско поле, свързвано насетне изключително с неговото име – сатирико-хумористичният

печат и разчитането на историческите форми и фигури на смеха по неговите страници като съществен елемент за разбиране на българската култура през десетилетията на ранната ни модерност. Претворено в забележителната книга, „Естествена история на българския смях“, това ранно негово изследване открива през смешното структурните преобразувания на обществеността в следосвобожденската наша действителност, установяването на присъщите ѝ нови публични места, показва там новите роли на обитателите им и разпознава в измеренията на индивидуалността от края на 19 и началото на 20 век личностни аспекти на модернизационните промени.

В представените за конкурса текстове неговите оригинални и проникващи в дълбочина историко-реконструктивни процедури се разгръщат в десетилетията между двете световни войни, постигайки нови авторитетни доказателства, убедителни аналитични доводи и авторитетни заключения за разбиране на българския живот в това свършено вече друго време. Новото и различното от вече постигнатото от Бориславов сега е осмислянето на смеха през въвеждането на политическия фактор и културните производни на политическото, включително и категоричната аполитичност. Изправен пред огромното разстояние между тези несводими една към друга крайности, Бориславов заключава за българския хумор през тия години като (не)възможна форма и (не)проява на гражданска солидарност, мисли за погубения дух на предвоенното време и въздействието на антимодерностните рефлексии и антилибералните настроения след войните в съпоставка с културните нагласи и реакции на българското общество от предмодерните времена.

И там, сред очертаните крайности, се открива „интелигентският хумор“ на Райко Алексиев – изключителна тема и важен сюжет, разгърнати с вещина и фина аналитична чувствителност от Бориславов, с които той постига и още по остра контрастност между крайното политическо и аполитичното. В това отношение бих си позволил да отбележа, че изследването му дава възможност „смеха на Алексиев“ да се мисли и като отправна точка за изучаване на българското интелигентско „дясно“ от междувоенното време с всичката му съдържана или несдържана симпатия към силата, водаческото начало, единството, „родното“ и връзките му с предвоенното либерално идейно наследство; възможност, която би очертала по-определено разбиране за смеха и културата „на дясното“ в равновесие с „левия смях“, показан отчетливо по страниците на книгата. Наред с наблюденията ми върху неговия забележителен културологичен разбор, отбелязвам последователното разгръщане в неговия труд и на специализиран

медиен анализ спрямо изследваните издания, анализ, който оценявам високо, но оставям по него да се произнесат специалистите по медии в научното жури.

И така, след всичко казано, изтъквайки високите резултати от научната продукция на Ясен Бориславов, нейното емпирично разнообразие, нейните теоретични, методологични и интерпретативни достойнства; посочвайки видимите проекции на представеното негово цялостно творческо дело в науката и публичността; обзирайки плодотворната му академична кариера, преподавателска практика и безспорен авторитет в колегиалната общност, с пълна убеденост, с тия завършващи становището ми думи, призовавам уважаемото Научно жури да гласува без колебание с „ДА”, избирайки го за „доцент” по научна специалност Журналистика, професионално направление 3.5. „Обществени комуникации и информационни науки“ (Журналистика – История на българската журналистика).

София

03. 01. 2020 г.

проф. днк Иван Еленков